

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

men ved Landbrugsarbejdet, er det en absolut Nødvendighed, at i alt Fald en stor Del af dem har Udsigt til at blive selvstændige Landmænd. De gifte Landarbejderes Vilkaar har altid, ikke alene nu under Krisen, men lige saa vel under de mest udprægede Højkonjunkturer, været af de fattigste og daarligste, der findes her i Landet, saa de kan vist ikke friste ret mange.

Selvfølgelig maa derfor de Vilkaar, man byder de nye Statshusmænd, være — og er — anderledes end for 20 Aar siden. Brugene maa være større, saa at Brugerne ikke er saa afhængige af indkøbte Foderstoffer, som de har været tidligere. De kan nu faa deres Rentebetaling omregnet til konjunkturbestemt Rente og sættes derved i Stand til i langt højere Grad at modstaa de Prisfaldskatastrofer, der af og til indtræffer for Landbruget. Og det er endelig lykkedes at faa gennemført Etableringslaan til Nybyggerne, hvilket er nødvendigt, naar Brugene skal være større, hvilket kræver større Kapital end tidligere.

Naar man maa erkende, og det tror jeg, alle bliver nødt til, at de udprægede Industrilandbrug paa nogle faa Tønder Land er de allervanskeligst stillede af samtlige Landbrug her i Landet for Tiden, bør man ogsaa tage Konsekvensen og sætte noget ind for at skaffe mere Jord til de ca. 40 000 indeklemte Husmænd, som ønsker det og egner sig til at have og drive mere Jord. Bortset fra den Del af disse Husmænd, som driver Havebrug i lidt større Omfang, fører de en meget kummerlig Tilværelse.

Naar det ærede Medlem Hr. Prieme, der aabenbarede et indgaaende Kendskab til Landbrug og Landbrugets Vilkaar og Forhold, kom saa langt ud i sin Argumentation for at advare mod at yde disse Husmænd Tillægsjord, som han gjorde — det findes Sp. 453—54 —, tør jeg nok sige, at særlig ædruelig var han ikke i disse Udtalelser. Med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere et Par Linier af det ærede Medlems Udtalelser:

„I Henhold til den Statistik, der findes om dette Spørgsmaal, vil man kunne regne ud, hvor mange Aar det vil vare — Produktionen af Svin til England er jo begrænset i Henhold til Englandstraktaten og vore Aftaler —, inden det kommer dertil, at det øvrige Landbrug, der sidder paa sine velerhvervede Rettigheder, ingen Svinekort kan faa eller i hvert Tilfælde kun kan faa saa faa, at det ikke er værd at regne med.“

Det er vel nok en Overdrivelse, der batter noget! Det ærede Medlem Hr. Prieme maa formodentlig have glemt — ellers er der jo ikke nogen Mening i Udtalelsen, ellers er den i hvert Fald slet ikke begrundet og slet ikke overvejet —, at alle disse Husmænd har Svinekort i Forvejen, de har endogsaa ligesom Husmænd i Almindelighed Forlodskort, altsaa et vist Antal Kort, der falder paa alle Ejendomme, og som naturligvis giver den største Fordel til de mindste Brug, og at de Landmænd, som afstaa Jord til de indeklemte Husmænd, har Kort ogsaa til denne Jord og derfor ogsaa er i Stand til at aflevere i alt Fald nogle Kort. At Husmænd, der i Forvejen har Svinekort, faar flere, naar de faar mere Jord, og Landmænd, der faar mindre Jord, maa aflevere nogle Kort, bliver den væsentligste Forskydning af Svinekortfordelingen ved den Reform. At det skulde virke saa ødelæggende, som af det ærede Medlem udtalt, skal der sikkert en Grosserer til at forklare, en Landmand kan aldrig gøre det, og han kan heller aldrig forstaa den Forklaring.

Selv det mere nøgterne Medlem, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, kom i sin Rædsel for denne udmærkede Reform om Udstykning saa langt ud, at han udtalte paa Sp. 387, at jo flere nye Brug der blev oprettet, jo færre Svinekort og Smørkort blev der til de gamle Brug. Som bekendt har der hidtil ikke været og er heller ikke for Øjeblikket uddelt Kort for Smørproduktionen, saa jeg forstaa ikke rigtig, at det ærede Medlem kan fremsætte en saadan Udtalelse. Spørgsmaalet om Oprettelse af nye Landbrug er efter mit Skøn fremdeles aktuelt, og det er nødvendigt at fremdrage det, og Spørgsmaalet om Tillægsjord er mere aktuelt, og det er endnu mere nødvendigt at faa det gennemført end nogen Sinds tidligere.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Det ærede Medlem Hr. Brorsen rettede i sin Finanslovtale et meget voldsomt Angreb paa mig, fordi jeg forud for Landstingsvalget ved Vælgermøder paa Bornholm har oplyst, at det af mig fremsatte Skattelovforslag, naar det blev gennemført, antagelig vilde medføre en Skattnedsættelse for de fattige bornholmske Kommuner paa et Par Hundrede Tusind Kroner, og jeg forstod, at det ærede Medlem opfattede disse Oplysninger som et Slags Forsøg paa usmagelig Stemmekøb. Ja, det ærede Medlem blev under sin Tale i den Anledning saa ophidset, at han med hævet